

Měsíčník EU aktualit

číslo 31,
duben 2006

strana 3	EU zavedla cla na dovoz obuvi z Číny a Vietnamu
strana 5	Vznikne společná energetická politika EU?
strana 7	Evroparlament proti delokalizaci
strana 10	Názor zvenčí: Důležité je se v Evropě orientovat (Petra Mašínová, Úřad vlády)
strana 12	Téma měsíce: Úspěšnost čerpání strukturálních fondů v ČR ke konci února 2006

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019
pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484
jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308
asmolikova@csas.cz

pod záštitou p. Pavla Kysilky
člena představenstva České spořitelny

Vážený čtenáři,

v březnu se již tradičně koná zasedání šéfů vlád jednotlivých členských zemí. Hlavním tématem tentokrát byly úvahy o vytvoření opravdové společné energetické politiky EU. Některé energetické záležitosti přitom již harmonizovány jsou. Stačí připomenout směrnice požadující zvyšování energetické účinnosti elektrických výrobků a zařízení nebo stanovující minimální podíly obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě elektrické energie či podíly biopaliv v pohonných hmotách. Ve světle stále se zvyšujících cen energetických surovin, zejména ropy, si Evropská unie stále více uvědomuje svou zranitelnost a závislost na dovozech, z čehož často politicky nestabilních oblastí. Také proto stále více politiků naléhá, aby EU v energetických otázkách vůči zahraničí mluvila jedním hlasem. „Jednou budeme říkat, že společná energetická politika se zrodila 23. března 2006 v Bruselu,“ optimisticky prohlásil po jarním summitu předseda Evropské komise José Manuel Barroso. Ke skutečně společné energetické politice však vede dlouhá cesta, pokud má vůbec dohlédnutelný cíl. V nejbližší době se dá očekávat, že bude spíše spočívat ve větší vzájemné koordinaci, zejména v jednání s třetími státy, případně v přísnějším vymáhání stanovených cílů. Většina pravomocí, včetně volby energetického produkčního mixu, zůstane v rukou členských států.

Naším hlavním tématem reagujeme na vlnu, která v březnu zaplnila tuzemská média. Otázky, jak hodně jsme (ne)úspěšní v čerpání strukturálních fondů EU, se hojně probíraly na stránkách deníků i v televizních a rozhlasových zpravodajských pořadech. Naše analýza tak černobíle a emotivně nevyznívá. Některé procesy získávání evropských peněz se daří realizovat bezvadně, jinde jsou těžko omluvitelné prostoje. Dostatek předkládaných a schvalovaných projektů dokazuje, že problém nedostatečného zájmu o fondy EU neexistuje. Naopak vážnout začíná proces schvalování a formalizace smluv na úrovni řídicích orgánů. Ani to však nevysvětluje, proč ke konci února bylo vyčerpáno necelých 5 % celkové alokace. Hlavním důvodem je systém proplácení projektů. Tzv. zpětné financování totiž počítá s vyplacením dotace až po té, co realizátor projekt zrealizoval (za pomoci vlastních či vypůjčených prostředků). Systém byl prosazen proto, aby minimalizoval rizika zneužití dotací. V současné době je plno projektů uprostřed fáze realizace a dokud nebudou dokončeny, statistiky v kolonce „vyčerpané prostředky“ se nezmění. Zodpovědně zhodnotit, jak jsme byli úspěšní ve využití nabízených bruselských miliard, tak můžeme až po skončení programovacího období, až po dokončení všech projektů. Podle evropské legislativy na to máme 2 roky po období, na které jsou peníze určeny. Konečný účet za programovací období 2004-2006 tak můžeme vydat až v prosinci 2008, nikoliv letos v březnu.

Evropská unie však nejsou jen fondy a různé dotace, jak si bohužel stále řada občanů myslí. Obecné povědomí o Evropské unii je u nás nízké, potvrdila v rubrice „Názor zvenčí“ ředitelka odboru pro informování o evropských záležitostech Úřadu vlády Petra Mašíňová. K potřebnému zlepšení tohoto nelichotivého stavu by měl přispět i jí řízený, loni vzniklý odbor.

Přeji Vám co nejrychlejší překonání jarní úvahy a příjemné počtení.

Petr Zahradník

Eurokop.cz
Eurofon 800 200 200
Eurocentrum Praha

Za podpory Odboru
pro informování o evropských
záležitostech Úřadu vlády ČR

Ani během března vyjednávači Evropského parlamentu a Rady nedokázali najít společný názor na budoucí finanční perspektivu. Europoslanci trvají na rozpočtu o 12 miliard vyšším, než kolik chtějí členské státy. Komise vyslyšela nářky evropských obuvníků a uvalila provizorní dovozní cla na koženou obuv z Číny a Vietnamu. Evropská komise pracuje na návrhu nařízení, které by mělo smazat vysoké rozdíly mezi vnitrozemskými a přeshraničními poplatky za používání mobilních telefonů.

ROZPOČET

Finanční perspektiva 2007-2013: Parlament chce 12 miliard euro navíc

Třetí setkání vyjednávačů Evropského parlamentu a Rady EU nepřineslo příliš pokroku. Europoslanci totiž žádají **navýšení budoucího evropského rozpočtu** na roky 2007 až 2013 o **dodatečných 12 miliard euro** oproti návrhu ve výši 862,4 mld. euro, na kterém se shodli zástupci členských států na prosincovém summitu EU.

Podle Evropského parlamentu je navýšení budoucí finanční perspektivy nezbytné k financování politik s vysokou "komunitární přidanou hodnotou". Konkrétně jsou zmíněny oblasti **vzdělání, výzkumu, transevropských dopravních sítí a přeshraniční spolupráce**. Navýšit by se měla i rezerva na nepředvídané události, soudí europoslanci.

Podle ministra financí z předsednického Rakouska Karl-Heinze Grassera je však navýšení o dalších 12 miliard euro **zcela nerealistickým požadavkem**, na kterém se členské státy neshodnou. Za realistický kompromis považuje zvýšení rozpočtu okolo 1,5 miliardy euro.

Další setkání vyjednávačů proběhne začátkem dubna. Pokud obě strany nakonec nedojdou ke shodě, obdrží Evropská unie další velkou **ránu na své důvěryhodnosti a dobrém jméne**.

Z ekonomického hlediska se však nejedná o "konec světa". Rozpočtování Evropské unie by se **vrátilo před rok 1988**, kdy byl poprvé rozpočet schválen ve formě víceletého finančního rámce. Na každý rok zvlášť by musel být schválen **jednoletý rozpočet**. Vzhledem k nemožnosti dohodnout

se na sedmiletém rozpočtovém rámci by ani každoroční "přetahování" mezi oběma evropskými rozpočtovými autoritami nebylo jednoduché.

V případě, že se instituce nedohodnou do konce roku ani na sedmiletém ani na jednoletém rozpočtu, čeká Evropskou unii **příští rok rozpočtové provizorium**. V takovém případě by provizorní rozpočet respektoval priority i výdaje letošního roku. Nejvíce by to samozřejmě postihlo nové členské státy, které by tak přišly o slíbené několikanásobné navýšení dotací ze strukturálních fondů.

http://www.europarl.eu.int/news/expert/infopress_page/034-6511-080-03-12-905-20060320IPR06486-21-03-2006-2006-false/default_en.htm

ZDANĚNÍ A CELNÍ UNIE

Změní se DPH ve financích?

Evropská komise uvažuje o **revizi systému daně z přidané hodnoty ve finančním sektoru**. Z tohoto důvodu vyhlásila veřejnou konzultaci, kde zainteresované subjekty vyzývají k debatě nad budoucí úpravou této oblasti.

Základním kamenem legislativy upravující placení DPH ve finančních službách a pojišťovnictví je téměř třicet let stará **6. směrnice o DPH** (směrnice 77/388/EHS). Na jejím základě je většina finančních služeb vyjmuta z povinnosti odvádět daň z přidané hodnoty. V 70. letech se tento požadavek prosadil proto, že neexistoval snadno dostupný mechanismus, který by výpočet daně umožnil. Směrnice však zároveň uvádí, že je-li možné tyto překážky překonat, jakékoliv výjimky z DPH mají být omezeny na nejnižší možnou míru.

Návrh nové finanční perspektivy 2007 až 2013 podle Rady EU (mld. EUR, ceny roku 2004)

příděly na závazky	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007 - 2013
Kapitola 1: Udržitelný růst	51,09	52,15	53,33	54,00	54,95	56,38	57,84	379,74
- 1 a. konkurenceschopnost pro růst a zaměstn.	8,25	8,86	9,51	10,20	10,95	11,75	12,60	72,12
- 1 b. soudržnost pro růst a zaměstnanost	42,84	43,29	43,82	43,80	44,00	44,63	45,24	307,62
Kapitola 2: Ochrana a správa přírodních zdrojů	54,97	54,31	53,65	53,02	52,39	51,76	51,15	371,24
- z toho zemědělství – výdaje související s trhem a přímé platby	43,12	42,70	42,28	41,86	41,45	41,05	40,65	293,11
Kapitola 3: Občanství, svoboda, bezpečnost a spravedlnost	1,12	1,21	1,31	1,43	1,57	1,72	1,91	10,27
- 3 a. svoboda, bezpečnost, spravedlnost	0,60	0,69	0,79	0,91	1,05	1,20	1,39	6,63
- 3 b. občanství	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52
Kapitola 4: EU jako globální hráč	6,28	6,55	6,83	7,12	7,42	7,74	8,07	50,01
Kapitola 5: Správní výdaje	6,72	6,90	7,05	7,18	7,32	7,45	7,68	50,30
Kompenzace	0,42	0,19	0,19	-	-	-	-	-
Celková rozpočtovaná částka / % HND EU	120,60/ 1,10	121,31/ 1,08	122,36/ 1,06	122,75/ 1,04	123,64/ 1,03	125,06/ 1,02	126,65/ 1,00	862,36/ 1,045

Zdroj: britské předsednictví EU v druhém pololetí 2005

Finanční instituce jsou tak nyní **vyjmuty z povinnosti** ke svým poskytovaným službám připočítávat a následně odvádět DPH, avšak na druhé straně musí daň platit z produktů, které si samy pořizují. Důsledkem jsou neúměrně **vysoké náklady zejména administrativního charakteru**, které musí banky a pojišťovny nést a jež tvoří překážku pro hladkou integraci trhu finančních služeb.

Zainteresané strany se mají možnost k režimu DPH ve finančním sektoru vyjádřit **do 9. června 2006**, případná legislativní změna by byla předložena do konce roku.

http://europe.eu.int/comm/taxation_customs/common/consultations/tax/article_2447_en.htm

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

EU zavedla cla na obuv z Číny a Vietnamu

Komise vyslyšela nářky evropských obuvníků a uvalila **provizorní dovozní cla na koženou obuv z Číny a Vietnamu**. Ochranné opatření začne platit 7. dubna, kdy clo dosáhne úrovně 4 %. Během pěti měsíců se pravděpodobně zvýší až na 19,4 % pro čínské boty a 16,8 % pro vietnamské.

Cla mají **anti-dumpingový charakter**, Evropská komise totiž v rámci předběžného šetření údajně prokázala jasné známky skrytých dotací a neférových státních zásahů do obuvnického sektoru v Číně a Vietnamu. Výsledky šetření však nechce zveřejnit, uvedl pro ČTK evropský poslanec Jan Březina. Podle europoslankyně Zuzany Roithové jsou ale cla příliš nízká, a navíc se nevztahují na dětskou a sportovní obuv. Podle Evropské komise by však zavedení cel na dětskou obuv poškodilo zvýšením cen rodiny s dětmi a sportovní boty se již na starém kontinentě nevyrobí, uvádí ČTK.

V oblasti úpravy celních sazeb se v březnu Evropská komise dohodla i na opačném pohybu, když **cla na některé druhy zboží dovážené z USA se sníží**. Smyslem tohoto kroku je kompenzovat ztráty, které vznikly americkým firmám po rozšíření EU. Po vstupu do EU musely nové členské země přijmout společnou evropskou obchodní politiku a v jejím rámci zvýšit nízká cla vůči USA na úroveň celoevropských. Nižší cla budou nejpozději od července tohoto roku platit pro některé zemědělské a průmyslové zboží vyrobené v USA, jako například chemické produkty nebo ryby. Vedle snížení cel EU zvýší Spojeným státům kvóty na dovoz šunky, drůbežního masa a čokolády.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/364>

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

EU chce snížit ceny roamingu

Vysoké poplatky za používání mobilního telefonu v zahraničí mohou být brzy minulostí. Komisařka pro informační společnost a média Viviane Redingová pracuje na návrhu

evropského nařízení, které by mělo vést ke snížení cen za mezinárodní roaming.

Hlavní prvky návrhu:

- Nařízení by mělo upravovat **velkoobchodní ceny** – tedy ceny účtované mezi operátory. Mělo by zajistit, že operátoři nebudou operátorům z jiných zemí účtovat výrazně více, než činí skutečné náklady.
- Komise rovněž vidí potřebu **regulace na maloobchodní úrovni**, aby bylo zajištěno, že se úspory operátorů na velkoobchodní úrovni skutečně přenesou i na spotřebitele.
- Nové nařízení by mohlo zejména **odstranit všechny roamingové poplatky za příjem hovorů** na zahraničních cestách v EU.
- V případě hovorů uskutečněných v zahraničí (v rámci EU) by nové nařízení mohlo zavést **zásadu "domácích cen"**. Uživatel mobilního telefonu cestující po EU by vždy platil pouze ceny, které je zvyklý platit ve své zemi: platil by buď sazbu za místní hovor bez ohledu na místo, kde se v EU nachází (např. Čech přivolávající si taxi při pobytu v Lisabonu), nebo běžnou mezinárodní sazbu za hovory do zemí EU, opět bez ohledu na místo, kde se v EU právě nachází (např. Čech při pobytu v Lisabonu volající rodině do Prahy).

Přetrvávající značné rozdíly mezi cenami v rámci jednoho státu a přeshraničně jsou trnem v oku Komise již delší dobu, neboť **odporují principu jednotného vnitřního trhu EU**. Cenové diference potvrzují i webovské stránky Komise o poplatcích za mezinárodní roaming: http://europa.eu.int/information_society/roaming

Příklad volání mobilním telefonem ze zahraničí do ČR přes roamingového operátora Vodafone

Domácí operátor	Zahraniční země			
	Německo	Maďarsko	Portugalsko	UK
Eurotel	5,21 €	4,12 €	4,80 €	6,40 €
T-Mobile	4,39 €	6,96 €	6,96 €	6,96 €
Vodafone CZ	3,55 €	4,26 €	4,26 €	4,26 €

Zdroj:

http://europa.eu.int/information_society/activities/roaming/

Pozn.: typický roamingový tarif pro 4 minutové volání ve špičce pro předplacené služby (ne karty) včetně DPH v březnu 2006. Příklad: mám Eurotel, čtyřminutový hovor v pravé poledne z Lisabonu do Prahy přes roamingového partnera Vodafone mě bude stát 4,80 euro.

Samotný návrh nařízení by měl být finalizován a Evropskou komisí přijat v červnu. Aby nařízení vstoupilo v platnost, bude ho muset schválit Evropský parlament a Rada EU. K tomu však pravděpodobně dojde **nejdříve v příštím roce**.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/386>

Evropská komise navrhuje zvýšit minimální objem státní podpory („de minimis“) jednomu podniku, která se nepovažuje za narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu EU, na 150 000 tisíc euro během tří let. Za účelem pomoci pracovníkům, kteří v důsledku globalizace přišli o pracovní místa, chce Unie vytvořit speciální „Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci“ s ročním rozpočtem 500 milionů euro. Jedním z hlavních výstupů březnové Evropské rady je dohoda států na větší koordinaci v energetice.

PODNIKÁNÍ

Zvýšení stropu „de minimis“ státní podpory

Evropská komise navrhuje vyjmout větší množství malých dotací z povinnosti dodržovat pravidla státní podpory podle primárního práva EU. Cílem je **zjednodušit pravidla státní podpory a snížit administrativní náklady** s tím spojené.

Podle současného nařízení de minimis nemá finanční pomoc do výše 100 000 euro během 3 let ve prospěch jedné společnosti zásadní vliv na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy, a proto se nepovažuje za státní podporu a nevyžaduje se u nich oznámení a schválení Komisí. **Návrh na zvýšení stropu na 150 000 euro** zohledňuje inflaci a růst HDP v EU od doby, kdy byl strop de minimis zvýšen naposledy. Současný návrh rovněž za určitých podmínek rozšiřuje oblast použití i na zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh.

S návrhem se seznámili i zástupci členských států na Evropské radě, kde mu vyjádřili podporu a souhlasili by i s **dvojnásobením de minimis podpory** na 200 tisíc euro.

O konkrétní podobě návrhu se bude ještě jednat. Nyní bude návrh zaslán členským státům k první konzultaci. Další kolo konzultace, ke které budou přizvány i všechny zainteresované strany, proběhne v červnu až listopadu 2006. Revidované nařízení by mohlo **vstoupit v platnost v příštím roce**.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/283>

Usnadnění převodu vlastnictví MSP

Tisíce ekonomických subjektů, zejména malých a středních podniků (MSP) každoročně ukončí činnost v důsledku těžkostí spojených s převodem vlastnictví. Řada podniků, jejichž vlastníci již nechce dál podnikat, např. z důvodu odchodu do důchodu, přestane existovat místo toho, aby byly prodány nebo převedeny na dědice. Důvodem je velká **administrativní a finanční zátěž takového převodu**.

Evropská komise proto přichází s iniciativou, která by měla **usnadnit převod vlastnictví malých a středních podniků**, a snížit tak riziko jejich zániku. Soubor opatření ve formě výzvy členským státům je součástí nové strategie Evropské komise na podporu MSP a jejich prostřednictvím ekonomického růstu a zaměstnanosti v EU.

Evropská komise v rámci této iniciativy doporučuje členským státům zvýšit úsilí v těchto oblastech:

- 1) **Poskytování adekvátních finančních podmínek** – start-up finanční schémata, půjčky a garance by neměly být dostupné pouze pro vznik nových podniků, ale také pro převzetí stávajících.
- 2) **Zvýšení povědomí a poradenství** – mnoho zániků přebíraných podniků nemuselo nastat, kdyby byl převod

plánován dostatečně předem a bylo mu poskytnuto speciální poradenství. Členské státy by měly podporovat aktivity zvyšující povědomí majitelů o převodech firem a podněcovat poradenská schémata (organizovaná např. podnikatelskými sdruženími a obchodními komorami).

- 3) **Organizace transparentních trhů převodů podniků** – usnadnění převodu spojením potenciálních kupců a prodejců by pomohlo vytvoření či podpora služeb pro tyto subjekty. Ty by obsahovaly nejen spravování databáze převoditelných podniků, ale i komplexní zprostředkovatelské služby ke garantování úspěšnosti převodů.
- 4) **Převodu-přátelské daňové systémy** – členské státy by mohly zavést částečné výjimky z daně z příjmů pro zisky z prodeje podniku (např. v případě, že prodávající odchází do důchodu) nebo speciální daňové úlevy pro příjmy, které jsou reinvestovány do nákupu dalšího podniku nebo jsou použity k financování života v penzijním věku.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/307>

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ POLITIKA

Komise chce Antiglobalizační fond

Evropská komise navrhla vytvoření nového **„Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci“** s ročním rozpočtem až 500 milionů euro. Cílem fondu je poskytovat pomoc pracovníkům, kteří v důsledku globalizace přišli o pracovní místa, neboť pracovali v méně konkurenceschopných odvětvích. Podle odhadu Evropské komise by se pomoc z fondu každý rok týkala až 50 tisíc pracovníků v EU.

Fond pro přizpůsobení se globalizaci bude **doplňovat pomoc členských států** na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Mezi jednorázové služby, vždy přizpůsobené konkrétní situaci, které bude fond hradit, patří pomoc s hledáním zaměstnání, rekvalifikace podle individuálních potřeb, podpora podnikavosti a asistence při zakládání živností.

Rovněž se mohou poskytovat zvláštní dočasné „doplátky k příjmu“, například dávky pro ty, kdo se účastní rekvalifikace, ale i doplňkové dávky ke mzdě pro pracovníky starší 50 let. Opatření mají **pomoci pracovníkům propuštěným z nadnárodních či národních firem**, včetně středních a malých podniků, najít si nové zaměstnání a setrvat v něm. Činnosti budou rozvrženy do 18 měsíců.

S návrhem na vytvoření podobného fondu vyjádřily předběžný **souhlas i hlavy členských států** na zasedání Evropské rady v prosinci loňského roku. Aby však byl definitivně schválen, je zapotřebí souhlasu Evropského parlamentu a Rady EU. Evropská komise by ráda, aby nařízení upravující vznik fondu vstoupilo v platnost od ledna 2007.

Nedomníváme se, že zřízení tzv. Antiglobalizačního fondu je tím neoptimálnějším nástrojem ve snaze udržet pracovní

místa tváří v tvář globální konkurenci. Fond bude mít určité pozitivní dopady pro propuštěné zaměstnance, jeho hlavní nedostatkem však je, že se **zaměřuje až na důsledky**. Příčiny menší konkurenceschopnosti některých odvětví či podniků však neřeší. Zachování pracovních míst by více pomohlo zpružnění pracovních trhů v EU, snížení byrokratické zátěže kladené na podnikatele, snížení zdanění práce a podnikání ve prospěch vyšších nepřímých daní či větší investice do oblasti výzkumu a vývoje.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/245>

ENERGETIKA A DOPRAVA

Vznikne společná energetická politika?

Energetická politika Evropské unie je dosud charakterizována svou zvláštní povahou. Sice na komunitární úrovni existuje, **většina pravomocí však nadále zůstává v rukou členských států**. To by se do budoucna mohlo změnit. Potřeba diversifikovat zdroje energie, bojovat s globálním oteplováním a zejména mluvit jedním hlasem vůči třetím zemím, producentům energetických surovin, vyvolala potřebu pro vyšší úroveň spolupráce v energetice. "Jednou budeme říkat, že společná energetická politika se zrodila 23. března 2006 v Bruselu," řekl po jarním summitu EU předseda Evropské komise José Barroso. I tak by však měla být **spíše koordinační politikou**, klíčovou roli si pravděpodobně nadále udrží jednotlivé členské země.

Úvahy o budoucím společném postupu v energetické politice v EU byly jedním z hlavních témat březnového summitu EU. Lídři členských států se nakonec shodli, že **potřeba hlubší spolupráce v této oblasti existuje** a posvětili strategii Evropské komise v této oblasti, tak je byla definována v březnu vydané **Zelené knize**. Ta obsahuje 6 priorit:

1. **Dokončení jednotného vnitřního energetického trhu** – za účelem naplnění této priority by měly být přijaty kodex evropské energetické sítě a prioritní plán propojení Evropy, dále by měl být založen evropský energetický regulátor a zahájeny nové iniciativy k zajištění stejných podmínek, zejména pokud jde o oddělení sítí od konkurenčních aktivit. Jednotný vnitřní trh elektřinou a plynem by měl v EU efektivně začít fungovat do poloviny roku 2007.
2. **Zajištění bezpečných dodávek energie** – zde mezi možná navrhovaná opatření patří zřízení Evropského střediska pro sledování energetického zásobování a novelizace stávajících právních předpisů ES o zásobách ropy a plynu s cílem zajistit, aby tyto předpisy upravovaly potenciální přerušení zásobování.
3. **Udržitelná, účinná a rozmanitá skladba zdrojů energie** – zůstane nadále v pravomoci členských států, avšak volba jednoho členského státu nevyhnutně ovlivňuje energetickou bezpečnost jeho sousedů i EU jako celku. Priority lze

dosáhnout prostřednictvím Přezkumu energetické strategie EU, který pokryje všechny aspekty energetické politiky a zanalyzuje veškeré výhody a nevýhody různých zdrojů energie, což by mohlo "rehabilitovat" jadernou energetiku v EU.

4. **Zabránění globálnímu oteplování** – do konce roku by měl být přijat Akční plán o energetické účinnosti, který stanoví nezbytná opatření, pomocí nichž má EU ušetřit 20 % energie, kterou by v opačném případě do roku 2020 spotřebovala. Dále navrhuje, aby EU připravila nový plán pro obnovitelné zdroje energií v EU a cíle, jichž se má dosáhnout do roku 2020 a v budoucích letech. Na základě indikativních nezávazných cílů by do roku 2015 měl vzrůst podíl obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě na 15 %, podíl biopaliv pak na 8 %.
5. **Technologie účinné energie a nízkouhlíkové technologie** – představují rychle rostoucí mezinárodní trh, který bude mít v nadcházejících letech hodnotu miliard eur. Cílem je zajistit, aby se evropský průmysl stal světovým vůdcem v oblasti nové generace technologií a výrobních postupů.
6. **Společná vnější energetická politika** – abychom mohli reagovat na výzvy rostoucí poptávky, vysoké a nestálé ceny energie, zvyšující se závislost na dovozu a změny klimatu, musí Evropa na mezinárodní scéně hovořit jedním hlasem. Navrhuje se proto uzavřít zásadní energetickou úmluvu s Ruskem, hledat nové dodavatele ropy v kaspické oblasti či severní Africe a budovat nové plynovody či terminály na zkapalněný plyn.

Díky posvěcení energetické strategie ze strany Evropské rady nyní **může Evropská komise začít předkládat konkrétní legislativní návrhy** v jednotlivých oblastech.

O tom, zda se budoucí společná energetická politika skutečně spatří světlo světa či zůstane nerealizovaným slohovým cvičením, rozhodnou zejména zástupci členských států. O

Události

Po dlouhém vyjednávání byla konečně schválena směrnice o mýtném v EU, která by měla vést ke snížení emisí výfukových plynů a zlepšení regulace nákladní automobilové dopravy. Ministři členských států také schválili zavedení jednotného evropského řidičského průkazu, který by měl nejpozději do roku 2032 nahradit všechny dosavadní národní průkazy. Evropský parlament většinově podpořil návrh, který brání firmám, jež získaly dotaci ze strukturálních fondů, přemísťovat výrobní kapacity do zahraničí.

splnitelnosti některých cílů lze však úspěšně pochybovat již nyní. Zatímco přijatá strategie hovoří o vytvoření vnitřního trhu EU a o společném postupu všech členských států, **některé z nich si stále hledí pouze svého "domácího písečku"**. Názorným případem jsou protekcionistické strany Francie a Španělska, které bojují proti převzetí jejich energetických firem (Gaz de France a Endesa) konkurenty z ostatních zemí EU (německý E-ON a italský Enel).

Aby jednotný vnitřní trh energiemi skutečně začal fungovat, je třeba rovněž **nastolit konkurenční prostředí**. Ačkoliv na papíře liberalizační směrnice platí, skutečnost je často jiná. Národní trhy jsou stále ovládnuty bývalými monopoly, tlak zahraniční konkurence díky omezeným přeshraničním přepravním kapacitám téměř neexistuje. Komisařka pro hospodářskou soutěž Neelie Kroes v této souvislosti pohrozila, že by mohla být přijata **opatření na rozdělení těch společností**, které na jednom trhu kontrolují jak dodávky, tak distribuci, a blokují tak přístup konkurence.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/282>

http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/89013.pdf

Směrnice o mýtném schválena

Rada EU k dopravě koncem března definitivně schválila směrnici o výběru mýtného, která má v Evropské unii vést ke **snížení emisí výfukových plynů, zlepšení regulace nákladní automobilové dopravy** a zajištění finančních prostředků na budování alternativní dopravní infrastruktury.

Podle jejího znění bude mýtné možno vybírat nejen na dálnicích, jako dosud, ale i na silnicích nižšího stupně sloužících tranzitní dopravě. Směrnice však **neharmonizuje výši poplatků** mýtného, zde zůstává výlučná pravomoc na členských státech, jejím cílem je umožnit státům pružně upravit sazby mýtného dle svých národních preferencí.

Podle nových pravidel bude možné odlišit sazby mýtného podle množství emisí nákladních automobilů či podle denní doby – v době dopravní špičky zvýšit a naopak. V ekologicky citlivých oblastech jako jsou například Alpy, bude možné poplatek za použití silnice zvýšit až o čtvrtinu, ale dodatečný výnos se bude muset investovat do výstavby železnic. Jedním ze zamýšlených cílů je totiž **povzbudit přesun nákladů na koleje, omezit silniční zácpy a více šetřit životní prostředí**, uvádí ČTK. Mýtné se bude týkat dopravních vozidel těžších než 3,5 tuny (nyní nad 12 tun).

Směrnice musí být do národního práva včleněna nejpozději do dvou let. Český ministr dopravy Milan Šimonovský pro ČTK uvedl, že náš zákon o elektronickém mýtném **je již s touto směrnicí v souladu**.

<http://www.europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/383>

ROZŠÍŘENÍ

Ukrajina chce do EU do roku 2015

Ukrajina je neoddelitelnou součástí Evropy a tak je pro Evropskou unii neferové a nemoudré držet zemi mimo svou strukturu, nechal se slyšet ukrajinský ministr zahraničí Boris Tarasjuk. Podle něj by **Ukrajina jako plnoprávný člen do EU ráda vstoupila do roku 2015** a nesnaží se vůči Unii získat podobný statut jako mají země severní Afriky nebo jižního Kavkazu. Ministr Tarasjuk rovněž uvedl, že se bude snažit prosadit podání formální žádosti o členství v EU do konce letošního roku.

Představitelé Evropské unie však zatím nenaznačují, že by rozšíření o Ukrajinu bylo na pořadu dne. Zatím chce **s Ukrajinou spolupracovat pouze v rámci susedské politiky**. V loňském roce byl zemi udělen statut tržní ekonomiky, v současnosti probíhají jednání o revizi vízové politiky.

Jak jsme již několikrát uvedli i v minulých číslech Měsíčníku, **Evropská unie není připravená na další výrazné rozšiřování**. Bulharsko a Rumunsko mají uzavřenou Přístupovou smlouvu, do Unie vstoupí v roce 2007 (maximálně 2008). S **Chorvatskem a Tureckem** byly loni v říjnu zahájeny přístupové rozhovory, které však neznamenají, že skončí skutečně vstupem do EU. Zejména v případě Turecka se v některých členských státech formuje silná opozice. Teoreticky další na řadě by měly být **republiky bývalé Jugoslávie** (kromě Slovinska a Chorvatska), které již s EU většinou uzavřely Stabilizační a asociační dohodu a oficiálně požádaly o členství. Teprve potom by se rozšiřování zaměřilo na Ukrajinu. Po odmítnutí tzv. Euroústavy ve Francii a Nizozemí není Evropská unie na další rozšiřování připravena ani po technické stránce. Stávající primární právo EU počítá s rozšířením pouze o Bulharsko a Rumunsko a další vlně rozšiřování by tak musela předcházet novelizace zakládajících smluv. Také proto se nedomníváme, že se do roku 2020 Ukrajina stane členem EU.

http://europa.eu.int/comm/external_relations/ukraine/intro/index.htm

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

Evropský řidičský průkaz přichází

Rada EU odsouhlasila tři roky starý návrh Evropské komise na **zavedení evropského řidičského průkazu**. Cílem přijaté směrnice je usnadnit volný pohyb řidičů v EU, zabránit podvodům v případech, kdy jsou řidičské průkazy používány jako doklady totožnosti, odstranit byrokratickou zátěž a zvýšit bezpečnost silničního provozu. Jednotný vzor ve formátu kreditní karty **nahradí více než 110 různých vzorů**, které jsou v současné době v oběhu. Rozhodnutí o tom, zda součástí řidičského průkazu bude i mikročip s elektronickými informacemi o jeho držiteli, nechává směrnice na členských

státech. Platnost nových průkazů bude **omezená na období deseti let**. Členské státy mohou **zvýšit dobu platnosti o dalších pět let**. Evropský řidičák povede k větší bezpečnosti silničního provozu prostřednictvím lepší definice rozsahu použití různých kategorií řidičských průkazů. Bude z něj jasné, jaké vozidlo je kdo přesně oprávněn řídit.

Směrnice rovněž zavádí **zvýšenou výměnu informací o řidičích** mezi členskými zeměmi. Toto opatření by mělo zabránit situacím, kdy neukázněný řidič přijde o řidičský průkaz v jedné zemi a ihned si ho nechá udělat v jiné členské zemi.

Aby směrnice zavádějící eurořidičák vstoupila v platnost, musí ji v rámci spolumozhodovací procedury **schválit i Evropský parlament**. To se očekává v průběhu roku. Směrnice tak s největší pravděpodobností vstoupí v platnost ještě letos a bude použitelná nejpozději na konci roku 2012, odkdy by měly být vydávány pouze jednotné evropské průkazy. Pro výměnu starých řidičských průkazů pak bude platit ještě přechodné období v délce 20 let.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/381>

INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

Vysokorychlostní internet je prioritou

Široké spektrum různých evropských politických nástrojů a fondů je aktivováno za účelem **zvýšení dostupnosti rychlého širokopásmového internetu v chudších regionech**. Jeho dostupnost je přitom považována za jeden z klíčových prvků naplňování Lisabonské strategie.

I přes znatelné rozšiřování užívání širokopásmového internetu v Evropě za poslední tři roky, Unie stále potřebuje uzavřít **rozšiřující se rozdíly mezi městy a venkovem**.

Výhledy nízkého a nejistého výnosu z investic vedou k tomu, že vysokorychlostní internet se ještě plně nedostal do řady

méně rozvinutých regionů. Například v roce 2005 v EU-15 mělo přístup k širokopásmovému internetu více než **90 % obyvatel měst, ale pouze 60 % domácností na venkově**. V nových členských státech jsou rozdíly ještě patrnější.

Komise se chce proto zaměřovat na jejich snižování, neboť rozdíly mezi venkovem a městy poukazují na **nedokonalé fungování jednotného vnitřního trhu**. Situaci by pomohlo zlepšit zmírnění pravidel pro státní pomoc, neboť vytváření potřebné infrastruktury v oblastech s menším zalidněním se privátním firmám ne vždy vyplácí. Rovněž by měly být na řešení problémů více využívány evropské strukturální fondy.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/340>

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Evroparlament proti delokalizaci

Evropský parlament schválil návrh Komise, aby firmy, které do 7 let po získání finanční podpory ze strukturálních fondů přemístí svou činnost jinam, musely dotace vrátet. Europoslanci to zdůvodnili tak, že činnosti, které „nejsou v souladu s cíli hospodářské, sociální a územní soudržnosti a plně zaměstnanosti spolu s právy na sociální pokrok“, nemají být Unii podporovány. Evropská komise **tvrdší postihy navrhla v rámci návrhu reformy strukturálních fondů EU**. Původní lhůta pro zákaz přemístění byla stanovena na pět let.

Součástí opatření by mělo být i vypracování seznamu podniků, které obdržely finanční pomoc z fondů EU a svoji podnikatelskou činnost přemístily do jiné členské země nebo mimo EU dříve, než uplyne sedmiletá lhůta. Zabránit přemísťování podniků nebo jejich výrobních částí do jiného regionu nebo členského státu pouze za účelem získání finanční pomoci od Unie by měl i připravovaný **„evropský kodex chování“**. Zkoumání, vyhodnocování a sledování přemísťování podniků má být svěřeno **Evropské nadaci pro zlepšování životních a pracovních podmínek** v Dublinu (Evropské středisko pro sledování změn).

Podle našeho názoru se jedná o opatření, které **jde proti smyslu evropské regionální politiky**. Jejím cílem je snižovat rozdíly mezi rozvinutostí jednotlivých regionů v EU, k čemuž rozhodující měrou přispívá právě příchod nových investorů a budování nových podnikatelských kapacit. Zároveň **jde proti principům jednotného vnitřního trhu**, neboť staví další překážky pro volný pohyb kapitálu. Nicméně odchody firem do chudších členských zemí je zejména v některých státech západní Evropy skutečně vážným problémem. Řešení by však mělo být spatřováno spíše ve vytváření podnikatelsky přátelštějšího prostředí a v odstraňování příčin, proč se podniky přesouvají.

http://www.europarl.eu.int/news/expert/infopress_page/059-6153-073-03-11-910-20060313IPR06152-14-03-2006-2006-true/default_cs.htm

Kalendárium

Z ostatních nekomentovaných událostí, které se uskutečnily v březnu, bychom rádi upozornili na projekt Pioneur, jenž se zabýval monitorováním a analýzou přeshraničního stěhování v rámci EU. Závěry průzkumu jsou zajímavé: Evropané se více stěhují kvůli následování svého partnera a rodiny než za prací. Statistika Eurostatu prokázala, že v průměru desetina občanů EU není napojena na kanalizační síť ani na odpadní jímku. Česká republika patří s 20 % těchto občanů mezi horší státy.

1. BŘEZNA

Výbor regionů požaduje silnější roli regionů v evropské strategii podpory růstu a zaměstnanosti: http://www.cor.eu.int/en/press/press_06_02019.html

EIB – program JASPERS na podporu projektů v regionech: <http://eib.eu.int/news/news.asp?news=140>

2. BŘEZNA

Aktualizace konvergenčních a stabilizačních programů: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/year/year20052006_en.htm

Aktualizace statistik silničních nehod v EU: http://www.europa.eu.int/comm/transport/care/statistics/index_en.htm

Francie zaplatí pokutu 57 milionů euro za nesplnění rozhodnutí Evropského soudního dvora v oblasti rybolovu: http://www.europa.eu.int/comm/fisheries/news_corner/press/inf06_12_en.htm

3. BŘEZNA

Unie ruší dlouhodobé sankce uvalené na USA při přidělování veřejných zakázek: http://europa.eu.int/comm/trade/issues/respectrules/anti_dumping/pr010306_en.htm

Otázky a odpovědi k ptačí chřipce v EU: http://www.europa.eu.int/comm/food/animal/diseases/controlmeasures/avian/qa_country_en.htm

6. BŘEZNA

Komise chce potírat nerovnost pohlaví novým plánem a založením specializované instituce: http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=136

7. BŘEZNA

Finanční perspektiva 2007-2013 – europoslanci přijali novou rezoluci: http://www.europarl.eu.int/news/expert/infopress_page/034-5785-065-03-10-905-20060306IPR05767-06-03-2006-2006-false/default_en.htm

Úspěšnost členských států při plnění národních cílů obnovitelných zdrojů energie – zpráva za rok 2005: http://www.europa.eu.int/comm/energy/res/legislation/electricity_member_states_en.htm

Zhodnocení veřejných politik EU v nejdlejších regionech: http://www.europa.eu.int/comm/regional_policy/tender/tender_en.htm

8. BŘEZNA

Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek – Nejvíce nových pracovních míst vytvořily nové členské státy: <http://www.eurofound.eu.int/press/releases/2006/060308.htm>

Čerpání rozpočtu EU v roce 2005: http://www.europa.eu.int/comm/budget/execution/utilisation_2005_en.htm

9. BŘEZNA

Sdělení Komise na pomoc evropského rybolovného průmyslu: http://www.europa.eu.int/comm/fisheries/news_corner/press/inf06_16_en.htm

10. BŘEZNA

Úvod do kampaně proti nucené prostituci: http://www.europarl.eu.int/news/public/story_page/014-6005-067-03-10-902-20060309STO06004-2006-08-03-2006/default_en.htm

Zápis ze zasedání Rady EU k životnímu prostředí: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/envir/88721.pdf

EU se zavazuje zastavit snižování biodiverzity v Evropě: http://www.europa.eu.int/comm/environment/nature/biodiversity/index_en.htm

13. BŘEZNA

Report DG Ecfm Evropské komise o trhu dluhopisů v euro: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/publications/bondmarkets_en.htm

Aktualizace klíčových ekonomických indikátorů v eurozóně: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/indicators/key_euro_area/keyeuroarea_en.htm

14. BŘEZNA

Zápis ze zasedání Rady EU ke konkurenceschopnosti: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/intm/88778.pdf

Studie DG Tren Evropské komise o silniční kobotáži (provozování nákladní dopravy nerezidenty) na vnitřním trhu EU: http://www.europa.eu.int/comm/transport/road/policy/marketaccess/roadhaulage/cabotage_en.htm

15. BŘEZNA

Strategie EU ve využívání rtuti – europoslanci chtějí do roku 2010 zakázat její vývoz: http://www.europarl.eu.int/news/expert/infopress_page/064-6115-073-03-11-911-20060309IPR06021-14-03-2006-2006-false/default_en.htm

Zápis ze zasedání Rady EU k dopravě, telekomunikacím a energetice: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/trans/88806.pdf

Zápis ze zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/88797.pdf

16. BŘEZNA

Budoucí program spolupráce mezi EU a USA v oblasti vyššího vzdělávání a odborného výcviku: http://www.europa.eu.int/comm/education/programmes/eu-usa/consult_en.html

Zpráva Evropské agentury životního prostředí o prioritních oblastech ŽP ve Středomoří: http://reports.eea.eu.int/eea_report_2006_4/en

Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu rozděl pravidelné roční ocenění: <http://oami.eu.int/en/office/award/default.htm>

17. BŘEZNA

Studie na téma ziskovosti investic rizikového kapitálu v EU a USA:

http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/publications/economic_papers/2006/economicpapers245_en.htm

Výchova spotřebitele – klíčový faktor, jak se stát zodpovědným občanem: http://www.esc.eu.int/press/cp/docs/2006/cp_eesc_025_2006_en.doc

20. BŘEZNA

Komise vyzývá projekty občanské společnosti k zapojení se do debaty o záležitostech EU – plán D (demokracie, dialog, debata): http://www.europa.eu.int/comm/dgs/communication/grants/index_en.htm#plan_d

Hlavní politické iniciativy a výstupy v oblasti vzdělávání a výcviku od roku 2000: http://www.europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/compendium05_en.pdf

21. BŘEZNA

Evropský parlament vyzývá k sankcím vůči Bělorusku: http://www.europarl.eu.int/news/expert/infopress_page/030-6526-079-03-12-903-20060320IPR06501-20-03-2006-2006-false/default_en.htm

Zápis ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/agricult/88925.pdf

Zápis ze zasedání Rady EU k všeobecným záležitostem a vnějším vztahům: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/88923.pdf

http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/88924.pdf

Statistika Eurostatu - 90 % občanů EU-25 je připojeno na veřejný odpadní systém: http://epp.eurostat.ec.eu.int/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2006/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2006_MONTH_03/8-21032006-EN-AP.PDF

Podíl občanů s připojením na veřejný odpadní systém:

Španělsko	100%	France	82%
Lucembursko**	100%	Finsko	81%
Malta*	100%	ČR	80%
Nizozemí	99%	Litva**	73%
Velká Británie	98%	Estonsko	72%
Německo	95%	Slovinsko	63%
Irsko*	93%	Maďarsko	62%
EU-25	90%	Slovensko	55%
Rakousko	86%	Kypr***	35%
Švédsko	85%		

Pozn.: za součást veřejného odpadního systému se považuje připojení na kanalizační síť i používání odpadních jímek a žump. *) rok 2001, **) rok 2003, ***) rok 2000, ostatní rok 2002

22. BŘEZNA

Výbor expertů schválil černou listinu nebezpečných aerolinek: http://www.europa.eu.int/comm/transport/air/safety/flywell_en.htm

Podpora biodiversity bude i v novém Rámcovém programu pro vědu a výzkum: http://www.europa.eu.int/comm/research/environment/newsanddoc/article_3906_en.htm

23. BŘEZNA

Národní sociální partneři potřebují větší roli, aby strategie podpory růstu a zaměstnanosti fungovala:

http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=143

24. BŘEZNA

Evropský parlament chce zmírnit dopady demografických změn: http://www.europarl.eu.int/news/expert/infopress_page/047-6632-082-03-12-908-20060322IPR06614-23-03-2006-2006-true/default_en.htm

Solární energie – výsledky projektu Slunečních měst v rámci RP5: http://www.europa.eu.int/comm/energy/res/sectors/photovoltaic_dissemination_en.htm

27. BŘEZNA

Pracovní program Evropského účetního dvoru pro rok 2006: http://www.eca.eu.int/audit_approach/program/audit_approach_program_en.htm

28. BŘEZNA

Přehled ochrany práv duševního vlastnictví v Číně: http://www.europa.eu.int/comm/trade/issues/sectoral/intell_property/ipr_china_en.htm

29. BŘEZNA

Evroposlanci upozorňují na absorpční kapacitu EU: http://www.europarl.eu.int/news/public/story_page/027-6822-072-03-11-903-20060329STO06821-2006-13-03-2006/default_en.htm

30. BŘEZNA

Projekt Pioneur: Evropané se nejvíce stěhují za láskou: <http://www.europa.eu.int/comm/research/press/2006/pr2803en.cfm>

Nový report o právních aspektech využívání biopaliv v dopravě: http://www.europa.eu.int/comm/energy/res/sectors/bioenergy_publications_en.htm

31. BŘEZNA

Studie DG Ecfm – Kalkulace růstu potenciálního produktu: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/publications/economic_papers/2006/economicpapers247_en.htm

EU požaduje konzultaci s Čínou v rámci WTO: http://www.europa.eu.int/comm/trade/issues/respectrules/dispute/pr300306_en.htm

Po premiérovém příspěvku v předchozím březnovém Měsíčníku nám tentokrát do nové rubriky „Názor zvenčí“ přispěla Petra Mašínová, ředitelka odboru pro informování o evropských záležitostech Úřadu vlády. Popisuje v něm, proč by měl stát zajišťovat informování svých občanů o záležitostech spojených s Evropskou unií, a naznačuje velice nízkou úroveň vědomostí o problematice EU v České republice.

DŮLEŽITÉ JE SE V EVROPĚ ZORIENTOVAT

V počátcích práce odboru pro informování o evropských záležitostech, který v loňském roce vznikl na Úřadu vlády, zaznívalo mnoho pochybností o cílech a smyslu jeho existence. Bylo těžké obhájit přesvědčení, že stát nese odpovědnost za poskytování informací k evropské problematice, že jeho úkolem i po roce a půl od vstupu ČR do EU je zajištění absolutní dostupnosti informací, ať už pro veřejnost odbornou nebo laickou. Podle mého názoru by každý občan Evropské unie měl mít možnost získat ve své zemi jakoukoli informaci týkající se třeba cestování po Evropě, práce v Unii, strukturálních fondů, studentských výměnných programů, eura nebo budoucnosti Evropy, a pokud možno tou nejsnazší cestou. Dnes již není na místě tvrzení, že informací je málo. Je však nutné počítat s kritikou, že se v nich nelze orientovat. Trávíme hodiny času na internetu lovením informačních zdrojů o Unii, utrácíme za dlouhé hodiny čekání na telefonních linkách nejrůznějších úřadů, kde v závěru skončíme s pocitem frustrace, že se v informacích nevyznáme ani doma, natož pak kdesi v cizojazyčném prostředí Bruselu.

Dalším důvodem pro nastartování kvalitní evropské osvěty je snaha předejít nákladným vysvětlovacím kampaním pro případ, že bude nutné rozhodovat v referendech nebo že se jen jako občan budu chtít o významné evropské téma pouze zajímat. Takto se například podívali Francouzi, kterým několik desítek let nikdo evropská témata nevysvětloval a náhle je vláda zavalila množstvím dat a údajů ve snaze schválit Smlouvu o Ústavě pro Evropu. Čím více faktických informací o Evropské unii bude mezi učiteli, jejich žáky a studenty, mezi novináři či místními samosprávami, tím hůře prorazí nejrůznější populisté s extrémními názory nebo matoucími nepravdami. Naší snahou proto není barvit Evropskou unii na růžovo. Cílem naší práce je vytvořit srozumitelný a jednoduchý informační systém o EU a připravit prostor pro zahájení debaty, výměny názorů na další vývoj Evropy a její budoucnosti.

Pro zahájení skutečně adresné a efektivní komunikace jsou dnes zapotřebí kvalitní informace o cílových skupinách. Tato potřeba platí dvojnásob, jedná-li se o informování celé české veřejnosti.

Už od počátku kladu velký důraz na práci s kvalitními, reprezentativními daty. Pro účely informování používáme jak výsledky Eurobarometru, tak i přesnější a strukturovanější data, která získáváme z pravidelných měsíčních výzkumů veřejného mínění, hloubkových rozhovorů či reprezentativních sociologických šetření.

Již ze základních ukazatelů, které z průzkumů vyplývají, je patrná specifická česká veřejnost, které je nezbytné se v komunikační strategii přizpůsobit. Kupříkladu v otázce informovanosti o Evropské unii se Češi poněkud podceňují. Jen třetina (34 %) podle vlastního názoru rozumí tomu, jak Evropská unie funguje, přičemž průměr EU-25 činí 41 %

a průměr za deset nových členských zemí dokonce 49 %. Česká republika tak společně s Portugalskem, Slovenskem a Španělskem patří k členským zemím, kde je lidí majících pocit, že fungování EU rozumějí, vůbec nejméně.

Také úroveň porozumění principům fungování procesů a institucí EU je mezi obyvateli ČR nízká. V naprosté většině (89 %) lidé souhlasí s míněním, že fungování EU je třeba zpřehlednit a více přiblížit chápání obyčejných lidí. Prakticky pro tři čtvrtiny občanů platí, že je pro ně osobně důležité, aby jim bylo fungování EU jasnější a srozumitelnější. Zájem o fungování Evropské unie je v české veřejnosti značný. Tři občany z pěti zajímá, jak vlastně EU funguje, jaké jsou její činnosti a cíle.

S těmito daty nakládám jako se strategickými ukazateli a snažím se na jejich základě koncipovat skutečně praktickou komunikační strategii a hledat nástroje, jak informační deficit v různých částech české veřejnosti pokrýt. Znamená to vytvářet komunikační kanály, prostřednictvím kterých je možné rychle a bez bariér získat informace praktické (např. spojené zejména s cestováním – informace o cestování do EU, euru a zdravotním pojištění v jiných zemích), specifické (informace o práci v zahraničí, podnikání, pracovních smlouvách, studiu, možnostech získání peněz z evropských fondů) či všeobecně-systémové (informace o principech fungování EU, právech a povinnostech občanů, ochraně životního prostředí).

Výzkumy používáme také jako prostředek zpětné vazby. Je pro nás důležité vědět, zdali veřejné prostředky investované do informování našly svůj cíl. Z posledních měření přitom vyplývá že ano. Více než polovina veřejnosti (57 %) si myslí, že by vláda měla vydávat na informační aktivity více peněz. Příznivou zprávou je dále zjištění, že 72 % veřejnosti podporuje snahu vlády v roce 2006 pokračovat ve vynakládání finančních prostředků na informování o EU. Pouze 5 % veřejnosti tuto snahu vlády jednoznačně odmítá.

Evropských témat, které čekají v České republice na vysvětlovací a informační kampaň, je více než dost. Veřejnost se bude zajímat o zavedení eura, další rozšíření Evropské unie, o osud ústavní smlouvy nebo například o priority českého předsednictví v Radě EU v první polovině roku 2009. V této souvislosti je alarmující, že pouze 1 % českých občanů chápe, co takové předsednictví vlastně znamená.

Je vidět, že nás čeká ještě mnoho mravenčí práce. Musíme si všichni uvědomit, že agenda EU již není politikou zahraniční, ale domácí. A chceme-li o ni spolurozhodovat nebo alespoň přemýšlet, měli bychom ji dobře poznat a zorientovat se v ní. Informování o evropských záležitostech je proto v tomto směru nezbytností.

Petra Mašínová, ředitelka odboru pro informování o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR

V dubnu si pozornost zaslouží plenární zasedání Evropského parlamentu, kde by měla být Evropskou komisí představena nová verze kontroverzní směrnice o službách. Již teď je jisté, že spíše než původnímu návrhu exkomisaře Bolkesteina se bude podobat okleštěné podobě, kterou v únoru odhlasoval Europarlament. Do 19. dubna je otevřena veřejná konzultace Evropské komise, ve které mají zainteresované strany možnost vyjádřit se ke schvalovacímu procesu fúzí a akvizic ve finančním sektoru EU.

Zasedání klíčových institucí EU

4.-5.4.2006 Štrasburk, Francie

- Plenární zasedání Evropského parlamentu

7.-8.4.2006 Vídeň, Rakousko

- Neformální zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN)

10.-11.4.2006 Lucemburk, Lucembursko

- Zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem a rozvoji

21.-22.4.2006 Graz, Rakousko

- Neformální zasedání ministrů pro konkurenceschopnost

25.4.2006 Lucemburk, Lucembursko

- Zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu

25.-26.4.2006 Vídeň, Rakousko

- Neformální setkání ministrů zdravotnictví

26.4.2006 Brusel, Belgie

- Plenární zasedání Evropského parlamentu

27.-28.4.2006 Lucemburk, Lucembursko

- Zasedání Rady EU k justici a záležitostem vnitra

Veřejné konzultace k legislativě EU

Téma veřejné konzultace	Vypisovatel	Uzávěrka
Schvalovací proces fúzí a akvizic ve finančním sektoru v EU	DG MARKT	19.4.2006
Vyřizování stížností k porušování hospodářské soutěže v EU	DG COMP	21.4.2006
Práva pasažérů cestujících vodní dopravou	DG TREN	30.4.2006
Revize legislativy ke spotřebním daním (směrnice 92/12/ES)	DG TAXUD	30.4.2006
Schéma EIB pro EU-středomořské investice a partnerství	DG ECFIN	30.4.2006
Režimy placení DPH pro podniky finančních služeb	DG TAXUD	9.6.2006

Pozn.: DG = Generální ředitelství Evropské komise; pro bližší informace o vyhlášených konzultacích nás prosím kontaktujte

Varovné články, které se v průběhu března objevily v některých médiích, odstartovaly zajímavou diskusi. Tolik opěvovaná evropská regionální politika má prý pro ČR zanedbatelný význam, vždyť do konce února 2006 jsme nebyli schopni vyčerpat ani pět procent nabízené částky. Ministerstva zodpovědná za řízení operačních programů, prostřednictvím kterých jsou peníze z evropských strukturálních fondů čerpány, se brání: "hodnotíme fotbalové utkání v jeho průběhu". Kdo má tedy pravdu?

ÚSPĚŠNOST ČERPÁNÍ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU V ČESKÉ REPUBLICE KE KONCI ÚNORA 2006

ANALÝZA NA ÚROVNI OPERAČNÍCH PROGRAMŮ / JPD

Na hodnocení naší schopnosti připravovat projekty financované s podporou fondů EU a tyto fondy čerpat se můžeme dívat z několika úhlů. Úplně něco jiného je příprava a předložení projektu v porovnání s reálným tokem "evropských" peněz, které jsou na projekty uvolňovány. Jinak řečeno, **s informacemi ke konci února 2006 můžeme udělat ohledně naší schopnosti čerpat prostředky z fondů EU jen velmi dílčí, průběžné hodnocení.** Konečný účet můžeme zodpovědně vystavit až na konci druhého roku po období, na které byly prostředky alokovány. Úspěšnost čerpání v premiérovém roce 2004 můžeme zhodnotit až s daty k 31.12.2006. Celé první programovací období 2004-2006 pak až s informacemi ke konci prosince 2008. Přesto se však rozhodně nedomníváme, že jakékoliv dílčí posouzení nemá smysl.

Pro účely naší analýzy použijeme tyto objektivní kategorie:

- objem **předložených projektů** žadatelé,
- objem **schválených projektů**,
- objem **projektů krytých uzavřenou smlouvou**,
- objem **výdajů uskutečněných konečnými příjemci** při realizaci schválených projektů,
- objem **výdajů na projekty autorizované** řídicími orgány,
- objem **vyčerpaných prostředků**.

Všechny tyto kategorie představují vlastně jednotlivé časové fáze celého procesu: na počátku je předem **daná a nepřekročitelná alokace** na každý operační program (jednotný programový dokument), na jeho priority a opatření. O získání prostředků z nich se v soutěži ucházejí potenciální projektoví řešitelé, kteří **předkládají projekty**. Úspěšné **projekty jsou schváleny** a později je s jejich autory **uzavřena smlouva o poskytnutí financování**. Vzhledem k většinovému systému zpětného financování jsou uvolněny prostředky až po té, co je projekt realizován. Na realizované projekty jsou konečnými příjemci **vynaloženy výdaje** (z vlastních zdrojů nebo překlenovacích úvěrů), které jsou **po kontrole a autorizaci** řídicími orgány operačních programů/jednotných programových dokumentů teprve **propláceny Platebním orgánem (MF)**.

Z tohoto postupu je patrné, že pokud se do hodnocení pustíme příliš brzy, není nám dopřán dostatečný čas na to, aby se proces dobral do fáze uzavírání smluv či dokonce vlastního čerpání prostředků.

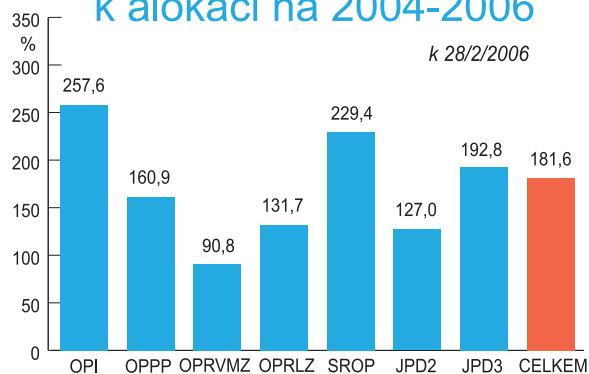
Předložené projekty

Z pohledu celkové výše požadovaných prostředků prostřednictvím podaných projektů na tom nejsme vůbec špatně. V průměru byly v období 2004 - 2006 předloženy projekty, jejichž

objem v souhrnu představuje **téměř dvojnásobek stanovené alokace**, tedy možnost všech 5 operačních programů a dvou jednotných programových dokumentů dohromady.

Nejvyšší zájem a tedy i nejvyšší míra převisu poptávky nad nabídkou byla zaznamenána u **Operačního programu Infrastruktura** (258 % alokace OPI). Pouze v případě **Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční země-dělství** (151 %) je zatím objem předložených projektů nižší (o 10 %) než nabízená alokace do konce roku 2006. Vysoký zájem v podobě předložených projektů svědčí o velké konkurenci mezi řešiteli a jejich skutečném zájmu pouštět se do realizace projektů. Na základě těchto dat můžeme konstatovat, že problém nedostatečného zájmu potenciálních řešitelů o prostředky ze strukturálních fondů EU jako celku neexistuje.

Objem předložených projektů k alokaci na 2004-2006

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz, vlastní kalkulace EU Office

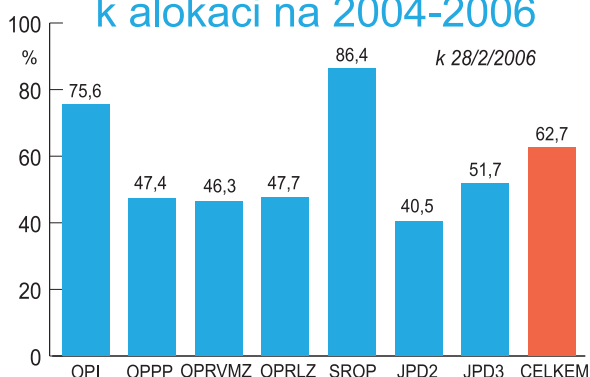
Schválené projekty

Také kritérium porovnávající objem peněz na schválené projekty s nabízenými prostředky nevychází pro Českou republiku příliš negativně. V souhrnu zde platí, že **objem schválených projektů** v celém tříletém programovacím období 2004-2006 **dosahuje zhruba dvoutřetinového podílu z celkového balíčku** na toto období, které však ještě není uzavřeno, když pro další schvalování zbývá 10 měsíců. To by mohlo svádět k závěru, že je obecně předkládán dostatek projektů, které prošly náročným hodnocením a splnily tak jistou kvalitu.

Detailnějším pohledem lze odhalit, že existují výrazné odlišnosti mezi jednotlivými programy. Největší relativní objem schválených projektů připadá na **SRQP** (86,4 % z alokace) a **OP Infrastruktura** (75,6 %). Více jak polovina alokace byla schválena

ještě na projekty v rámci **JPD 3**. Ve všech ostatních operačních programech objem schválených projektů nedosáhl ani poloviny alokace, nejhorší je situace v **JPD 2**. To je první negativní zjištění naší analýzy: objem kvalitních, tedy schválených projektů je ve všech operačních programech nižší, než jejich nabízené možnosti, u některých je perspektiva dosažení 100 % hranice schválených projektů na alokaci velice vzdálená.

Objem schválených projektů k alokaci na 2004-2006

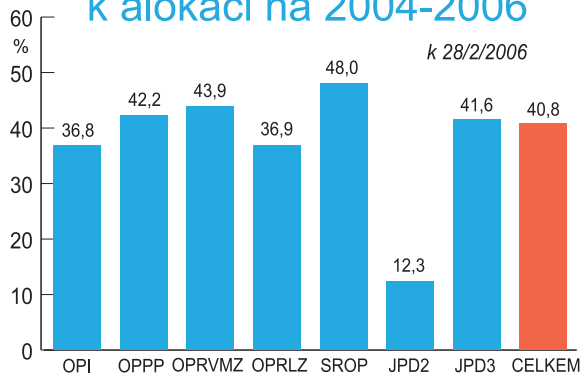

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz, vlastní kalkulace EU Office

Nasmlouvané projekty

Porovnání projektů, na které je s jejich předkladateli uzavřena smlouva o financování s nabízenou alokací, již začíná vyznívat nepříznivě. To je způsobeno zejména časovým nesouladem mezi jednotlivými úhly pohledu. Kámen úrazu skutečnosti, že **pouze zhruba dvě pětiny (40,8 %)** nabízených prostředků ze strukturálních fondů na sledované období jsou **pokryty smlouvami**, spočívá ve formálních a procedurálních záležitostech na úrovni řídicích a implementačních autorit. Možnosti a schopnosti těchto orgánů patrně nejsou takové, aby byly s to v relativně krátkém čase vypořádat a formálně potvrdit tak výrazný objem projektů.

Objem schválených smluv k alokaci na 2004-2006

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz, vlastní kalkulace EU Office

Cesty k řešení tohoto problému, tj. **maximální možné zkrácení čekací doby mezi schválením projektu a uzavřením smlouvy**, by měly být nalezeny do startu příštího programovacího období od roku 2007. Spočívají patrně jak v personálním posílení a stabilizaci, tak v osvojení potřebných zkušeností a modelových situací, jež umožní analogické případy schvalovat podstatně pružněji než dosud.

Ani v jednom z operačních programů nepředstavuje objem uzavřených smluv na získání dotace na projekty **polovinu nabízených peněz ze strukturálních fondů**. Všechny OP jsou však víceméně na podobných hodnotách, výrazně zaostává uzavírání smluv na projekty v rámci Jednotného programového dokumentu pro cíl 2 v Praze.

Uskutečněné výdaje na projekty

Jak již bylo uvedeno výše, mechanismus proplácení počítá z důvodu zamezení podvodného jednání v zásadě se zpětnými platbami, realizovanými až po uskutečnění (kolaudaci, nákupu) projektu. Proto o postupu realizace projektu s podporou strukturálních fondů EU **hodně vypovídá ukazatel objemu uskutečněných výdajů na projekty konečnými příjemci**. K 28. únoru 2006 dosáhl tento objem 6,2 % alokace na celé tříleté období, resp. 29,1 % alokace určené pro rok 2004. Z hlediska jednotlivých OP/JPD bylo uskutečněno relativně nejvíce výdajů na projekty spolufinancované z **OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství**. Naopak nejméně výdajů vůči alokaci bylo vynaloženo na projekty spadající do **Jednotného programového dokumentu 3** pro Prahu.

Po uskutečnění výdajů konečnými příjemci jsou tyto výdaje zkontrolovány a případně autorizovány příslušnými řídicími orgány OP/JPD a připraveny k odeslání pro proplácení Platebním orgánem přes platební jednotky při jednotlivých operačních programech. Ve sledovaném období byly autorizovány výdaje na projekty ve výši 4,4 % tříleté alokace 2004-2006 (a zhruba 21 % alokace na rok 2004). Z tohoto pohledu neúspěšnější byl **OP Průmysl a podnikání** s autorizovanými výdaji ve výši 12 % celkové alokace, naopak relativně nejméně uskutečněných výdajů na projekty bylo autorizováno v rámci **JPD 2**. Porovnání objemu autorizovaných výdajů s realizovanými výdaji na projekty umožňuje sledovat časovou prodlevu mezi podáním žádosti o platbu konečným příjemcem a jejím odsouhlasením řídicím orgánem.

Proplacené projekty

Pokud bychom za výlučné kritérium zvolili aktuální stav čerpání nabízených peněz, bylo by naše **vysvědčení skutečně nedostatečné**. Celkový objem vyčerpaných peněz totiž k 28.2.2006 činil **pouze 4,1 % potenciálu**, který máme k dispozici. Z hlediska dodržení pravidla N+2 pro alokaci roku 2004 je důležité, že objem prostředků proplacených ze strukturálních fondů představuje pětinu alokace pro rok 2004.

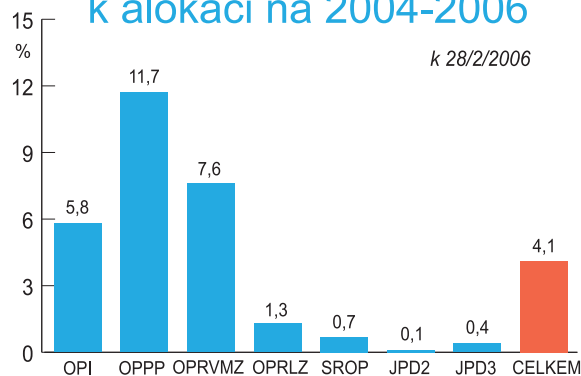

I zde se situace výrazně liší mezi jednotlivými oblastmi. Relativně nejvíce prostředků bylo, i díky krátkodobé povaze projektů, vyčerpáno z **OP Průmysl a podnikání** (téměř osmina) a z **OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství** (např. projekty na nákup zemědělské techniky mají jednorázovou povahu a umožňují rychlou možnost čerpání). Naopak opačný výsledek je zaznamenán u obou **Jednotných programových dokumentů** pro Prahu a rovněž v případě **Společného regionálního operačního programu**. Důvody jsou i objektivní povahy – řada projektů zkrátka ještě nedospěla do fáze svého dokončení či realizace, teprve v které mohou být dotace vyplaceny. Tento dílčí závěr může vyvolat otázku, zda v příštím programovacím období 2007 – 2013 i v České republice neotevřít více možností pro čerpání v podobě záloh či na základě splnění podmínek vztahených k jednotlivým etapám řešeného projektu.

Důvody nízkého čerpání mají ale i subjektivní příčiny. Zcela určitě nejostřejší kritika by měla být soustředěna na ty případy, kdy byl schválený projekt úspěšně realizován a završen a jeho řešitel nadále marně čeká (v řadě případů i několik měsíců) na skutečné čerpání. Tato situace nemá nic společného s časovou sousledností projektového postupu a je zcela výlučně projevem

selhání fungování tohoto mechanismu, navíc s velmi negativním faktorem, jež může případně další řešitele projektů odradit od jejich tvorby a předkládání. Tato hrozba nabývá na významu zejména počínaje rokem 2007, kdy bude celková alokace ze strukturálních fondů **několikanásobně vyšší než dnes**.

Objem vyčerpaných peněz k alokaci na 2004-2006

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz, vlastní kalkulace EU Office

BOX:

Časový harmonogram měkkých versus tvrdých projektů

Zavádějící charakter hodnocení úspěšnosti čerpání prostředků z fondů EU před ukončením programovacího období demonstruje tento hypotetický příklad. Jsou dvě členské země EU, každá z nich si zvolí pro čerpání evropských fondů pouze jediný operační program, v němž bude spatřovat nejdůležitější prioritu pro svůj rozvoj. První země za svoji prioritu považuje vzdělání, a proto obsahem jejího jediného Operačního programu Vzdělání budou krátkodobé "měkké" projekty v oblasti posílení vzdělávacího systému. Při povrchním pohledu země vykáže "excelentní" výsledky patrně velmi brzy. Vzhledem ke krátkodobému charakteru projektů bude míra zpoždění mezi schválením projektů, uzavřením smluv a reálným vyčerpáním prostředků velmi krátká a daná země může v průběhu celého procesu vykazovat skvělé mezičasy.

To druhá země se zaměřuje na rozvoj dopravní infrastruktury, konkrétně výstavbu dálnic. Veškeré své prostředky ze strukturálních fondů tak soustředí na tuto prioritu s dlouhým investičním horizontem. Objem schválených projektů na výstavbu dálnic brzy naplní alokační potenciál svého jediného Operačního programu Dálnice, ale reálné čerpání v průběhu celého procesu bude velmi nízké, ne-li nulové. Prostředky – při platnosti stávajících podmínek – totiž budou uvolněny až poté, co budou nové dálniční úseky zkolaudovány. V mezičase tak bude druhá země hodnocena velmi bídně, neboť v průběhu procesu zdaleka nevyčerpala tolik, jako země první. Ovšem v závěru programovacího období, resp. po ukončení dodatečné dvouleté lhůty, kdy je ještě možno prostředky čerpat, se může vše změnit. Dálnice se uvede do provozu, evropské peníze přitečou v potřebné výši a teprve poté je možné hodnotit nejen schopnost čerpat, ale především efekty řešených projektů na hospodářský růst, zaměstnanost a další relevantní ukazatele.

ANALÝZA NA ÚROVNI DÍLČÍCH OPATŘENÍ

Veřejně dostupná data mohou učinit závěry nejen o oblíbenosti operačních programů (jednotných programových dokumentů) jako celku, ale i o **jejich jednotlivých opatřeních**. Již v době přípravy na čerpání peněz ze štědrého měšce fondů EU bylo zřejmé, že zájem o jednotlivé dotační tituly se bude lišit. Klíčovou otázkou zůstávalo, zda se podaří nastavit jejich podmínky tak, aby oslovily co možná nejvíce potenciálních zájemců. Jednotlivé operační programy a jejich opatření musely respektovat priority regionální politiky EU a zároveň specifické potřeby České republiky a zde působících subjektů. Neméně důležité bylo rozhodnutí o stanovení rozpočtů pro jednotlivé

programové dokumenty a jejich opatření tak, aby co nejpřesněji pokrývaly zájem tuzemských subjektů. Podcenění budoucího zájmu a stanovení příliš úsporného rozpočtu v rámci opatření je trestáno nevyužitím rozvojového potenciálu v dané oblasti a zklamáním neúspěšných žadatelů. Naopak předimenzované rozpočty mohou způsobit, že část peněz zůstane ležet ladem.

Začátek roku 2006 je již dostatečně dlouhá doba na to, abychom mohli zodpovědně odpovědět i na otázku, která opatření se **těší největšímu zájmu předkladatelů projektů** a naopak v kterých případech vážně **hrozí, že se nabízené prostředky nevyčerpají**. Zájem subjektů můžeme hodnotit

z hlediska finančního objemu všech podaných projektů vůči rozpočtu (alokaci) dotačního titulu, případně z pohledu absolutního počtu podaných žádostí.

Nejvíce poptávaná opatření

Analýza objemu předložených projektů na úrovni operačních programů resp. JPD potvrzuje podobné šetření i pro jejich dílčí opatření. Mezi deseti nejžádanějšími opatřeními jsou čtyři z **OP Infrastruktura**. Relativně nejvíce prostředků – více než šestinásobek alokace! – je poptáváno v opatření “Zlepšování infrastruktury ochrany ovzduší” v rámci OP Infrastruktura, z kterého jsou podporovány projekty využívání šetrných technologií při spalování či obnovitelných zdrojů energie. Těsně na druhém místě pomyslného žebříčku se umístilo opatření “Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch” ze **SROPu**. Cílem projektů podporovaných v rámci tohoto opatření je zlepšení dopravní dostupnosti turisticky atraktivních míst a památek, zvýšení příjmů z cestovního ruchu či celkové zlepšení úrovně poskytovaných služeb v tomto segmentu.

Největší objem předložených projektů vůči alokaci

OP/JPD	Opatření	Žádáno / alokace
1. OPI	3.3 Zlepšování infr. ochrany ovzduší	659 %
2. SROP	4.2 Rozvoj infrastr. pro cestovní ruch	606 %
3. OPI	3.1 Obnova environment. funkcí území	413 %
4. OPMP	2.1 Zakl. a rozvoj MSP - program ROZVOJ	335 %
5. JPD 3	3.1 Rozvoj počítačového vzdělání	334 %

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz, vlastní kalkulace; k 28/2/06

Naopak relativně nejmenší zájem potenciálních řešitelů projektů se soustřeďuje na opatření “Modernizace veřejných služeb zaměstnanosti” z **OP Rozvoj lidských zdrojů** či na “Odborné vzdělávání”, který patří do **Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství**. V obou opatřeních byly zatím předloženy projekty v objemu kolem 5 % celkové alokace na léta 2004 až 2006.

Atraktivitu dotačního titulu můžeme hodnotit také podle absolutního počtu předložených projektových žádostí. Z tohoto hlediska je nejatraktivnější opatření “Investice do zemědělského majetku/zemědělských podniků” z **OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství**, kam ke konci února 2006 bylo předloženo 2487 projektových žádostí.

Největší počet předložených projektových žádostí

OP/JPD	Opatření	Počet projektů
1. OPRVMZ	1.1 Investice do zem. majetku / podniků	2487
2. OPRVMZ	2.1 Posílení a rozvoj venkovských oblastí	1304
3. SROP	4.2 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch	996
4. OPRLZ	4.1 Zvýšení adapt. zaměstnav/zaměstnanců	920
5. OPMP	2.1 Zakl. a rozvoj MSP - program KREDIT	866

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz, vlastní kalkulace; k 28/2/06

Nejvíce čerpaná opatření

Charakteristika jednotlivých dotačních titulů z velké části předurčuje, jak rychle a v jakém objemu budou čerpány. To se projevilo na úrovni operačních programů (viz výše), kterým dominuje **OP Průmysl a podnikání**, i na úrovni jejich dílčích opatření. Z hlediska poměru vyčerpané částky na realizované projekty vůči celkové alokaci je neúspěšnější právě opatření “Zakládání a rozvoj malých a středních podniků” a jeho tři podopatření **Kredit, Start a Rozvoj v rámci OPMP**. Nejžádanější programy Kredit (pro podnikatele s kratší historií) a Start (pro začínající podnikatele) mají formu zvýhodněného úvěru na pořízení majetku, zásob i některých provozních nákladů. Program Rozvoj zase poskytuje malým a středním podnikům dotace zejména na pořízení dlouhodobého majetku, případně pozemků. Mezi ně se podařilo vklínit pouze jednomu opatření z **Operačního programu Infrastruktura**.

Největší čerpání prostředků na projekty vůči alokaci

OP/JPD	Opatření	Čerpáno / alokace
1. OPMP	2.1 Zakl. a rozvoj MSP - program KREDIT	85,8 %
2. OPMP	2.1 Zakl. a rozvoj MSP - program START	38,5 %
3. OPI	2.1 Realizace ochr. opatření na dopr. síti	36,5 %
4. OPMP	2.1 Zakl. a rozvoj MSP - program ROZVOJ	24,7 %
5. OPI	1.4 Výstavba přístavní infr. a vodních cest	14,5 %

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz, vlastní kalkulace; k 28/2/06

Z naší analýzy vyplývá, že oprávněné subjekty rozhodně nepodcenily záležitosti vedoucí k přípravě a předkládání projektů. Bližší pohled ukazuje, že **vážnou začíná proces schvalování a formalizace smluv**. Na čerpání – díky časovému sledu realizace projektů – je v případě řady z nich příliš brzy; řada projektů ještě nebyla dokončena a čerpání je tudíž předčasné. V některých jiných případech se však vrší neodůvodněné zpoždění. Lze se domnívat, že úměrně tomu, jak se fáze stávajícího programovacího období bude přibližovat svému cíli v roce 2006, tak se i objem čerpaných prostředků po jeho skončení výrazně zvýší. Je tudíž vhodné si stále opakovat, že i přes řadu nedostatků, hodnotíme proces v jeho průběhu.

Naše analýza prokazuje, že aktuální stav procesu získávání prostředků z evropských strukturálních fondů v ČR má **daleko od ideálu, považovat jej za tragický by však bylo mylné**. Ačkoliv v žádném případě nechceme zpochybňovat důležitost maximálního čerpání nabízených prostředků v současném zkráceném programovacím období 2004-2006, mnohem důležitější je pohled do budoucna. Právě v současné době se dokončují práce na programových dokumentech, které konkretizují podobu i rozpočet budoucích operačních programů v letech 2007-2013. Pevně věříme, že se jeho autoři poučili i inspirovali aktuální situací a nové podmínky nastavili tak, aby byly nabízené prostředky využity v maximální možné míře a co neefektivněji.

Statistické okénko

Statistické okénko v tabulkové formě zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 25 členských zemí Evropské unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	XII-05	I-06	II-06	XII-05	I-06	II-06
Belgie	0,9	2,6	1,4	4,5	3,5	3,0	8,4	8,2	8,2	2,8	2,8	2,8
ČR	3,2	4,4	4,8	-6,3	-5,2	-2,9	7,7	7,7	7,7	1,9	2,4	2,4
Dánsko	0,6	2,1	2,7	3,3	2,5	2,9	4,0	4,4	4,4	2,2	2,0	2,1
Estonsko	6,7	7,8	8,4	-12	-12,7	-9,9	6,7	6,3	5,9	3,6	4,7	4,5
Finsko	2,4	3,6	1,9	3,8	4,1	2,2	8,3	8,2	8,1	1,1	n/a	n/a
Francie	0,8	2,3	1,5	0,2	-0,7	-0,8	9,2	9,2	9,1	1,8	2,3	2,0
Irsko	4,4	4,5	4,4	0,0	-0,8	-2,2	4,3	4,3	4,3	1,9	2,5	n/a
Itálie	0,3	1,2	0,2	-0,8	-0,4	-1,2	7,7	n/a	n/a	2,1	2,2	2,2
Kypr	1,9	3,8	3,9	-3,0	-5,7	-5,8	4,9	5,3	5,2	1,4	2,0	2,3
Litva	10,5	7,0	7,0	-6,9	-8,0	-7,4	6,8	6,9	6,6	3,0	3,5	3,4
Lotyšsko	7,2	8,3	9,1	-8,2	-12,6	-11,1	8,1	8,2	8,0	7,1	7,6	7,0
Lucembursko	2,9	4,5	4,2	8,2	8,4	5,9	5,6	5,5	5,4	3,4	4,1	3,9
Maďarsko	2,9	4,2	3,7	-8,7	-8,8	-8,4	7,5	7,6	7,6	3,3	2,5	2,3
Malta	-1,9	0,4	0,8	-5,8	-10,5	-6,7	7,6	7,9	8,0	3,4	2,4	2,3
Německo	-0,2	1,6	0,8	2,1	3,7	3,8	9,5	9,1	8,9	2,1	2,1	2,1
Nizozemí	-0,1	1,7	0,5	5,8	6,1	6,0	4,6	4,5	4,4	2,0	1,8	1,4
Polsko	3,8	5,3	3,4	-2,2	-4,2	-3,2	17,2	17,2	17,0	0,8	0,9	0,9
Portugalsko	-1,2	1,2	0,4	-6,1	-7,8	-9,5	7,8	7,7	7,7	2,5	2,6	2,9
Rakousko	1,4	2,4	1,7	-0,5	0,3	0,8	5,2	5,2	5,1	1,6	1,5	1,5
Řecko	4,6	4,7	3,5	-8,5	-8,2	-7,4	9,6	n/a	n/a	3,5	3,0	3,1
Slovensko	4,5	5,5	5,1	-0,5	-3,4	-6,6	16,1	15,9	15,8	3,9	4,1	4,3
Slovinsko	2,7	4,2	3,8	-0,3	-2,0	-1,6	6,4	6,3	n/a	2,4	2,6	2,3
Španělsko	3,0	3,1	3,4	-4,2	-5,9	-7,4	8,7	8,7	8,7	3,7	4,2	4,1
Švédsko	1,5	3,6	2,5	5,9	7,8	7,0	n/a	n/a	n/a	1,3	1,1	1,1
Velká Británie	2,5	3,2	1,6	-1,5	-2,0	-2,1	4,9	n/a	n/a	1,9	1,9	n/a
EU-25	1,2	2,4	1,5	0,1	0,0	-0,3	8,6	8,5	8,5	2,1	2,2	2,2

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2002	2003	2004
Belgie	0,1	0,0	0,0	100,4	96,2	94,9	115,8	116,8	118,3	102,3	104,0	104,2
ČR	-12,5	-3,0	-3,2	36,8	36,8	36,2	67,1	68,2	70,0	54,7	55,5	55,0
Dánsko	1,2	2,9	3,7	45,0	43,2	36,0	120,6	121,1	121,5	135,6	138,8	137,0
Estonsko	2,6	1,7	1,1	6,0	5,5	5,1	46,3	48,7	50,7	107,5	108,7	106,6
Finsko	2,5	2,1	1,9	45,2	45,1	42,8	112,9	112,7	114,3	124,4	125,9	122,9
Francie	-4,1	-3,7	-3,2	63,2	65,1	66,5	113,3	111,6	110,2	106,1	105,8	108,0
Irsko	0,2	1,4	-0,4	31,5	29,8	29,0	131,6	131,4	138,4	122,4	126,6	123,1
Itálie	-3,2	-3,2	-4,3	106,8	106,5	108,6	108,2	106,0	104,8	97,9	102,3	102,7
Kypr	-6,3	-4,1	-2,8	69,8	72,0	70,4	82,8	81,5	81,2	90,9	96,5	93,3
Litva	-1,2	-1,4	-2,0	21,4	19,6	20,7	42,1	45,4	47,8	54,6	54,9	54,6
Lotyšsko	-1,2	-0,9	-1,2	14,6	14,7	12,8	38,7	40,6	43,2	57,6	55,4	56,4
Lucembursko	0,2	-1,2	-2,3	6,7	6,6	6,8	211,0	213,0	222,0	102,5	105,3	106,1
Maďarsko	-6,5	-5,4	-6,1	57,4	57,4	57,2	58,1	59,5	60,9	56,9	59,0	61,9
Malta	-10,4	-5,1	-4,2	72,8	75,9	77,2	72,6	72,3	71,1	73,7	74,4	74,9
Německo	-4,1	-3,7	-3,9	64,8	66,4	68,6	109,9	109,1	108,8	107,5	108,7	106,6
Nizozemí	-3,2	-2,1	-1,8	52,6	53,1	54,0	121,1	120,0	119,2	105,3	106,6	105,2
Polsko	-4,8	-3,9	-3,6	45,3	43,6	46,3	45,3	45,6	46,7	59,5	53,4	52,4
Portugalsko	-2,9	-3,0	-6,0	57,7	59,4	65,9	76,1	74,1	72,5	76,2	87,3	85,7
Rakousko	-1,2	-1,0	-1,9	65,1	64,3	64,3	121,3	120,9	121,1	105,2	105,7	103,6
Řecko	-5,7	-6,6	-3,7	108,8	109,3	107,9	77,0	80,5	81,6	82,2	84,5	85,1
Slovensko	-3,8	-3,1	-4,1	43,1	42,5	36,7	51,0	51,9	52,0	44,6	50,5	54,9
Slovinsko	-2,7	-2,1	-1,7	29,4	29,8	29,3	74,7	76,2	77,8	75,5	77,9	75,8
Španělsko	0,0	-0,1	0,2	49,4	46,9	44,2	96,1	98,8	98,1	85,0	86,6	87,4
Švédsko	0,0	-0,1	0,2	49,4	46,9	44,2	96,1	98,8	98,1	121,1	124,0	121,1
Velká Británie	-3,3	-3,2	-3,4	39,7	41,5	43,1	117,4	118,7	118,9	110,7	103,8	105,6
EU-25	-3,0	-2,6	-2,7	64,0	63,4	64,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Eurostat, odhad za rok 2005 pochází z Ekonomického výhledu Evropské komise - podzim 2005.

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

